

Podnikové financie

Ing. Zuzana Čierna

Katedra financií

zuzana.cierna@fem.uniag.sk

037/641 4140

definícia

PODNIKOVÉ FINANCIE predstavujú sústavu peňažných vzťahov, do ktorých podnik vstupuje pri získavaní finančných zdrojov, pri ich alokovaní a viazaní v jednotlivých zložkách majetku, pri produktívnom využívaní majetku a pri rozdeľovaní dosiahnutých výsledkov.

Hospodárske jednotky v ekonomike:

- **spotrebitel'ské jednotky**: súkromné (*financie domácností*)
verejné (*verejné financie*)
- **výrobné jednotky** (*podnikové financie*)

PODNIK

- právne a ekonomicky samostatná plánovite organizovaná hospodárska jednotka produkuje výrobky a služby pre trh.

3 princípy podnikania:

- optimálne využívanie VF
- princíp hospodárnosti (optimálny vzťah medzi vstupom a výstupom)
- princíp finančnej rovnováhy (schopnosť načas uhrádzať finančné záväzky)

Peňažné vzťahy podľa charakteru:

- ▣ **rozpočtové** (jednostranný presun. Dane, dotácie)
- ▣ **úverové** (poskytnutie a splatenie úveru)
- ▣ **poistovacie** (podmienená neekvivalentná návratnosť)
- ▣ **sekuritné** (premena peňažného majetku na CP a peňažné ekvivalenty)
- ▣ **realizačné** (premena formy majetku, nie presun. Nákup tovarov a služieb)

Peňažné vzťahy podľa subjektov:

- ▣ vzťahy v rámci podniku
- ▣ vzťahy medzi podnikom a inými ekonomickými subjektami

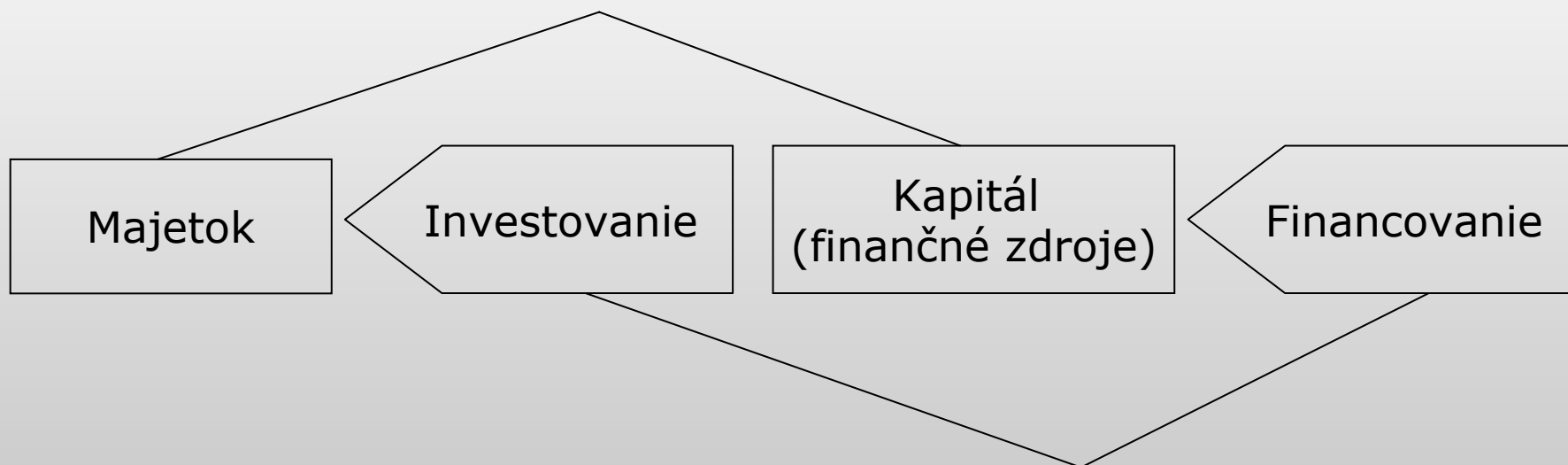
Peňažné vzťahy podľa oblasti podnikovej činnosti:

- ▣ **vzťahy vznikajúce pri získavaní finančných zdrojov**
(financovanie podniku)
 - ▣ **vzťahy spojené s alokáciou finančných zdrojov do jednotlivých zložiek majetku** (investovanie)
 - ▣ **vzťahy viažuce sa na produktívne využívanie podnikového majetku**
 - ▣ **vzťahy zabezpečujúce rozdeľovanie VH**
- ide o tokové veličiny (objem peňažných vzťahov za isté obdobie)

-
- Majetok podniku** – neobežné a obežné aktíva
- Finančný majetok** – (užší pojem) podnikom vlastnené CP, ceniny, vklady na účtoch a peniaze
- Majetková štruktúra** – pomer medzi jednotlivými zložkami majetku podniku
- Kapitál podniku** – súhrn finančných zdrojov, ktoré sa vynaložili na získanie podnikového majetku
- Finančná štruktúra** – zastúpenie jednotlivých finančných zdrojov
- Kapitálová štruktúra** – (užší pojem) podiely finančných zdrojov, ktoré sú podniku k dispozícii trvale alebo dlhodobo (tzv. konsolidované finančné zdroje)

Vzt'ahy medzi financovaním, investovaním, majetkom a kapitálom:

Stavové veličiny (statika)

Tokové veličiny (dynamika)

Súvaha

M A J E T O K	Neobežný majetok -dlhodobý nehmotný majetok -dlhodobý hmotný majetok -dlhodobý finančný majetok	Vlastné imanie vrátane výsledku hospodárenia za bežné obdobie	K A P I T Á L
	Obežný majetok -zásoby -pohľadávky -krátkodobý finančný majetok (finančné účty)	Dlhodobé záväzky	
		Krátkodobé záväzky	

Stavové veličiny majetku a kapitálu sa zachytávajú v súvahe podniku zostavovanej k istým momentom.

Výkaz ziskov a strát

Prevádzkové výnosy
- Prevádzkové náklady
VH z hospodárskej činnosti
Finančné výnosy
- Finančné náklady
VH z finančných činností
- Daň z príjmov
VH z bežnej činnosti
+/- VH z mimoriadnych činností
VH za bežné účtovné obdobie

Tokové veličiny sa v podniku zachytávajú vo Výkaze ziskov a strát a v prehľade peňažných tokov (cash flows) podniku.

Výkaz peňažných príjmov a výdavkov (cash flow)

VH z bežnej činnosti pred zdanením (+ zisk, - strata)

+ odpisy dlhodobého majetku

- prírastok, + úbytok pracovného kapitálu

+ iné prevádzkové náklady nevyvolávajúce peňažné výdavky

- iné prevádzkové výnosy nevyvolávajúce peňažné príjmy

- daň z príjmov z prevádzkovej činnosti

1. Čisté peňažné toky z prevádzkovej činnosti

- výdavky spojené s obstaraním dlhodobého majetku

+ príjmy spojené s dlhodobým majetkom

- daň z príjmov z investičných činností

2. Čisté peňažné toky u investičnej činnosti

+/- zmena vlastného imania

+/- zmena stavu dlhodobých záväzkov

- výplata dividend

+/- iné položky ovplyvňujúce peňažné toky z finančných činností

- daň z príjmov z finančných činností

3. Čisté peňažné toky z finančnej činnosti

4. Stav peňažných prostriedkov na začiatku obdobia

5. +/- zmena stavu peňažných prostriedkov v priebehu obdobia (1 + 2 + 3)

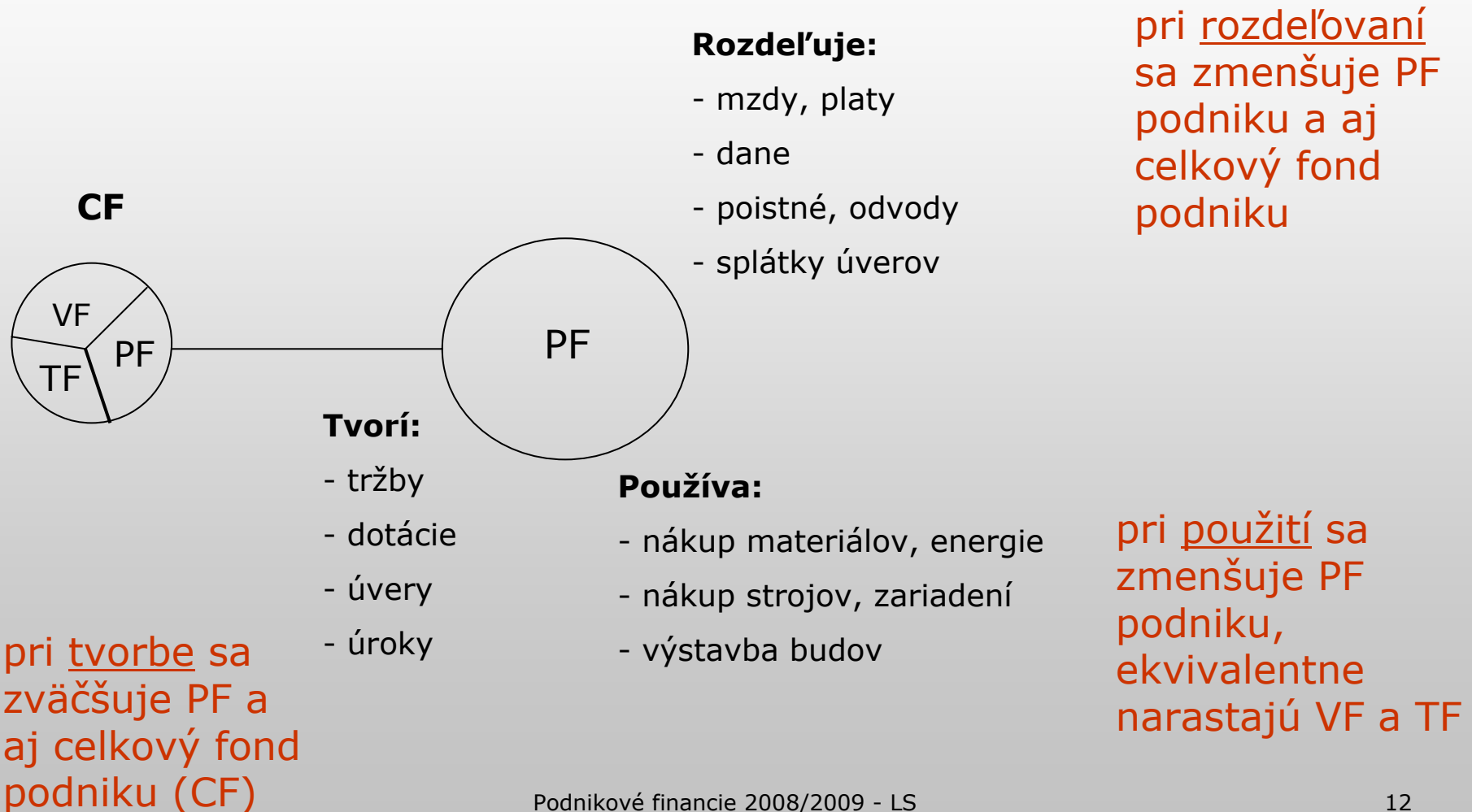
6. Zostatok peňažných prostriedkov na konci obdobia (4 +/- 5)

Výnosy – tržby z realizácie výrobkov a služieb, aktivácia materiálov a výrobkov získaných vo vlastnej réžii, predaj DM, výnosy z operácií s CP, úroky z poskytnutých úverov a výnosy z rôznych mimoriadnych operácií

Náklady – peňažné vyjadrenie živej a zhmotnenej práce spotrebovanej v podniku

Peňažné príjmy a výdavky – sumy, ktoré za isté obdobie podnik v peňažnej forme prijal alebo vydal (vo forme hotovosti, alebo vkladov na účtoch v bankách)

Fond podniku (**CF**) je tvorený peňažným (**PF**), výrobným (**VF**) a tovarovým fondom (**TF**).

Získavanie podnikového kapitálu - FINANCOVANIE

- z hľadiska vlastníctva: financovanie z vlastných zdrojov
financovanie z cudzích zdrojov
- z hľadiska spôsobu získavania: interné financovanie
externé financovanie

Kolobeh finančných procesov podniku

- I. fáza: získavanie podnikového kapitálu z externých zdrojov – **EXTERNÉ FINANCOVANIE**
- II. fáza: alokácia podnikového kapitálu do jednotlivých zložiek majetku – **INVESTOVANIE**
- III. fáza: spätný tok kapitálu – dizinvestícia – tvorba novej hodnoty – ZISK – **INTERNÉ FINANCOVANIE**
- IV. fáza: odlev kapitálu – **ODFINANCOVANIE**
(výplata dividend, podiely, splátky, úver)

Financovanie

▣ podľa účelu financovania

- BEŽNÉ FINANCOVANIE – ak ide o pravidelnú, často sa opakujúcu platbu podniku
- MIMORIADNÉ FINANCOVANIE – pri zakladaní, rozšírení podniku

▣ podľa rozsahu

- CELKOVÉ FINANCOVANIE – ak sa neprihliada na nejaký špecializovaný účel
- DIELČIE FINANCOVANIE – ak sa prihliada k nejakému špecializovanému účelu

▣ podľa obsahu

- PRAVÉ FINANCOVANIE – zvýši sa pasívna strana súvahy
- NEPRAVÉ FINANCOVNIE – pasívna strana súvahy sa nemení, aktívna sa mení v štruktúre alebo v zložení majetku

Alokácia podnikového kapitálu do jednotlivých zložiek majetku = **INVESTOVANIE**

1/3

- INVESTÍCIA – obetovanie dnešnej istej hodnoty v prospech budúcej hodnoty nejistej
- INVESTOVANIE – spôsob použitia peňazí so zámerom výhod v budúcnosti.

Investovanie možno viesť tromi smermi:

- reálne investovanie
- finančné investovanie
- kombinované

Alokácia podnikového kapitálu do jednotlivých zložiek majetku = **INVESTOVANIE**

2/3

REÁLNE INVESTOVANIE alebo investovanie do hmotných statkov

- menia sa vysoko likvidné peňažné prostriedky na reálne ťažšie likvidné hmotné statky.

Rozlišujeme:

- INVESTOVANIE DO PODNIKANIA
- INVESTOVANIE DO NEHNUTEĽNOSTÍ
- INVESTOVANIE DO PREDMETOV Z DRAHÝCH KOVOV, UMELECKÝCH ZBIEROK

Alokácia podnikového kapitálu do jednotlivých zložiek majetku = **INVESTOVANIE**

3/3

FINANČNÉ INVESTOVANIE

- investovanie do CP. Menia sa vysoko likvidné peňažné prostriedky na:
 - **vysoko likvidné CP** – obchoduje sa s nimi na peňažnom trhu, ich platnosť je do 1 roka (napr.: štátne poukážky alebo dlhopisy, zmenky, šeky)
 - **na reálne ťažšie likvidné CP** – obchoduje sa s nimi na kapitálovom trhu, lehota splatnosti je dlhšia ako rok (napr.: akcie, obligácie)

KOMBINOVANÉ INVESTOVANIE

Kolobeh finančných procesov príklade zjednodušených súvah

- zjednodušenie sa prejavuje v 3 oblastiach:
 1. na strane A = INVESTIČNÁ OBLASŤ – všetky finančné vzťahy súvisiace s vecným obstaraním majetku podniku
 2. na strane A = PLATOBNÁ OBLASŤ – peňažné prostriedky vedené na účtoch v bankách
 3. na strane P = KAPITÁLOVÁ OBLASŤ – tvoria ju finančné zdroje podniku

zjednodušená súvaha

A (potreby)	Súvaha (v tis. Sk)	P (zdroje)
<u>Investičná oblasť</u>		<u>Kapitálová oblasť</u>
 <u>Platobná oblasť</u>		
 Σ		Σ

Ďakujem za pozornosť!